

Kompetencecenter for Læsning

LST som kvalificerende redskab for alle elever i grundskolen

Ordblinde og IT-konferencen 2021

Lise Grave Schmidt Holm

lgrsch@aarhus.dk

Birgitte Hougaard Bønding

bihb@aarhus.dk

Dagsorden

- LST til alle elever i grundskolen
- Stilladsering i praksis
- Pilotprojekter på KCL
- Positionering i læringsrummet
- Afrunding og spørgsmål

Elever i skriftsprogsvanskeligheder

Primære vanskeligheder

- Langsom og upræcis afkodning
- Svære stavevanskeligheder
- Lille udvikling på trods af særligt tilrettelagt indsats
- Evt. læseforståelsesvanskeligheder

Sekundære vanskeligheder

- Vanskeligheder med korttidshukommelsen
- Vanskeligheder med ordmobilisering
- Overbliksvanskeligheder
- Vanskeligheder med planlægning/organisering
- Vanskeligheder med at lære fremmedsprog
- Begrænset ordforråd
- Begrænset baggrundsviden

Så hvordan kan vi bruge LST til at afhjælpe elevens udfordringer?

Kompensere for
skriftsprogsvanskeligheder

Kan kvalificere elevens skriftsprog

Give mulighed for input og
output – verden bliver større

Frigøre kapacitet til faglig
progression fremfor

Mulighed for at arbejde med
flere kompetencemål (Fælles
Mål)

Mulighed for at udnytte
faglige/personlige styrkesider

Underviseren skal
altid have målet for
øje - afveje hvad
LST kan og *ikke* kan.

Hvad er LST?

Billedsøgning

1	forslag
2	forslaget
3	forslagene
4	forslagsstillerne
5	forslagets
6	forslagsstillerens
7	forslagsstilleren
8	
9	
0	

I newyork boede der to drenge
 rigtigt casper og den anden dre
 mark havde hvordan
 finde ud af vordan den virkede.
 det var hans mor der havde gi
 færdigt forsvaret i forsvaret

Kompetenceudviklingsforløb

Alle skoler i
Aarhus
Kommune

Formål

Formålet med indsatsen er at tilføre skolerne relevant og tidssvarende viden om skriftsprogsvanskeligheder - herunder ordblindhed samt kendskab til ordblindedidaktik.

Beskrivelse

Kompetenceudviklingsforløbet etableres med et opstartsmøde med leder og resourcepersoner, hvor rammer og fokusfelt aftales.

Som en del af forløbet afholder konsulenten oplæg om skriftsproglig udvikling, ordblindhed og inkluderende læringsfællesskaber samt praksisrettet brug af læse- og skriveteknologi (LST). Efterfølgende igangsættes aktionslæringsforløb med udvalgte teams.

Indsatsen afsluttes med et forankringsmøde med teams, leder og resourcepersoner.

Hvornår kan LST være for alle?

Læseforståelse

Sprogfag

Sproglig
udvikling

Indskoling

Gruppearbejde

Modtagerklasser

Læselyst

Specialklasser

Skriftlig
fremstilling

DSA

Overvejelser

- Kan LST kvalificere tekstproduktion helt ned i indskoling?
- Kan lydbøger øge mængden af læst litteratur for mellemtrin og udskoling?
- Kan LST styrke mundtlighed i sprogfagene?
- Kan LST øge motivation, fastholdelse og overblik for elever med eksekutive vanskeligheder?
- Kan LST være med til at øge ordforråd og sprogforståelse?
- Kan LST hjælpe DSA elever med at udnytte deres modersmål?

4 min

Stilladsering i praksis

Stilladsering

- fra kompenserende til kvalificerende LST

Struktur og skriveskabeloner

Rutiner og arbejdsplaner

Opdeling af arbejdsprocesser (før-under-efter)

Modellering

Tydelige forventninger

Medfører støtte til...

Overblik

Organisering

Selvstændighed

Frigør kapacitet til det faglige indhold

Figur 6.7

NUZO-modellen. Løbende udviklet af Lev Vygotsky, ca. 1924-34.

*Pædagogik, Introduktion til
pædagogens grundfaglighed, Systime*

Læseguides med LST

"Læseguidens formål er at tydeliggøre hvorfor og hvordan elever skal læse en given tekst"

Jesper Bremholm

Oldemors fortælling		Noter
Læs hele afsnit 1 og sæt en streg under de ord, som er gammeldags ord.		
Fortæl om de forskelle du kan finde på oldemors skole og på din skole.		
Hvad kan du bedst lide at lave i skolen? Skriv hvorfor.		

Sprogfag

- Arbejdsplan
- Guide til LST
- Tydelige forventninger
- Skabelon/rutine

Engelsk hjemmeopgave 1

- Læs teksten sådan med AppWriter:

1. Læs hele teksten (hastighed ca. 3)
2. Læs teksten igen - nu en sætning ad gangen (læs – stop – tænk)

When I **come** home from school, I don't see any of my friends till the next day.

That's because I **live** so far away from school.

When I come home, Pearl is waiting for me.

She **is** my best friend because she never fails to meet me up at the gate.

I **think** a dog can be the perfect friend.

Pearl is always in a good mood and she **makes** me laugh, even when I feel like crying.

- Oversæt teksten til dansk

- o Brug Ordbogen.com eller Gyldendals ordbøger

- Indtal din oplæsning af den teksten

- o Lyt til en sætning og gentag selv
- o Brug tale til tekst i AppWriter eller Docs

- Skriv en ny sætning med **de fem røde ord** fra teksten

- o Brug ordforslag, ordbog, og evt. tale til tekst

1.

2.

Sprogfag

- Auditiv støtte
- Træning af udtale

Indtaling i Drev

Lyt teksten med AppWriter

My uncle lives with his family just around the corner. He has a son, Sam. Sam and I often play together. My grandparents also live in Brooklyn.

They have a shop, where they sell all sorts of things.

They are always very busy. I see them almost every day because we buy our food in their shop.

Helene lives in Manchester near the River Mersey. She is 11 years old. She and her brothers were born in England. Her parents were born in the Caribbean, but came to live

in England when they were young. Every year, Helene and her family go on holiday to the

Caribbean to visit friends and relatives.

Lyt en sætning ad gangen med AppWriter og indtal den herunder. Fortsæt med resten af sætningerne

I

TTT - Fordelene er mange for den ordblinde **alle elever**

- Skriver andre ord end dem de kan stave – har ofte mere nuancerede ord i tankerne
- Får skrevet mere – de når omfanget af opgaven
- Tidsbesparende – eleven kan bruge energi i rette/redigeringsfasen
- Anvendelse af TTT understøtter og udvikler deres generelle skiftsprogskompetence

- Skriv alt..
- Skriv noget..
- Skriv enkeltord..

Udfordring!
At gå fra talesprog til
skriftsprog – kræver
stilladsering

Tale-til-tekst

Sådan gør du:

Formuler det

Sig sætningen 1-2 gange før du går i gang.

Udtal det

Tydeligt, langsomt, naturligt. Sig en sætning ad gangen

Lyt og ret

Få det læst højt. Sig det måske igen.
Brug ordforslag

Pilotprojekter på KCL

Projekt: Læse-skriveteknologi som kvalificerende redskab i modtageklasser

Jan. - Jun. 2019

Et samarbejde mellem Kompetencecenter for Læsning og modtageklasser på Rosenvangskolen

Projektbeskrivelse

Baggrund

I modtageklasserne på Rosenvangskolen har man en gruppe elever, der til dagligt kæmper meget med læsning og produktion af tekster på dansk. Deres afkodning og sprogforståelse sætter begrænsninger for deres aktive deltagelse i undervisningen, på trods af at de fleste har god forståelse og et fungerende mundtligt dansk sprog. Intentionen med projektet er, at den viden Kompetencecenteret har ift. IT-redskaber i høj grad kan komme i spil ift. at lærerne i modtageklasserne kan introducere deres elever for IT som kvalificerende redskab i den daglige undervisning.

Formål

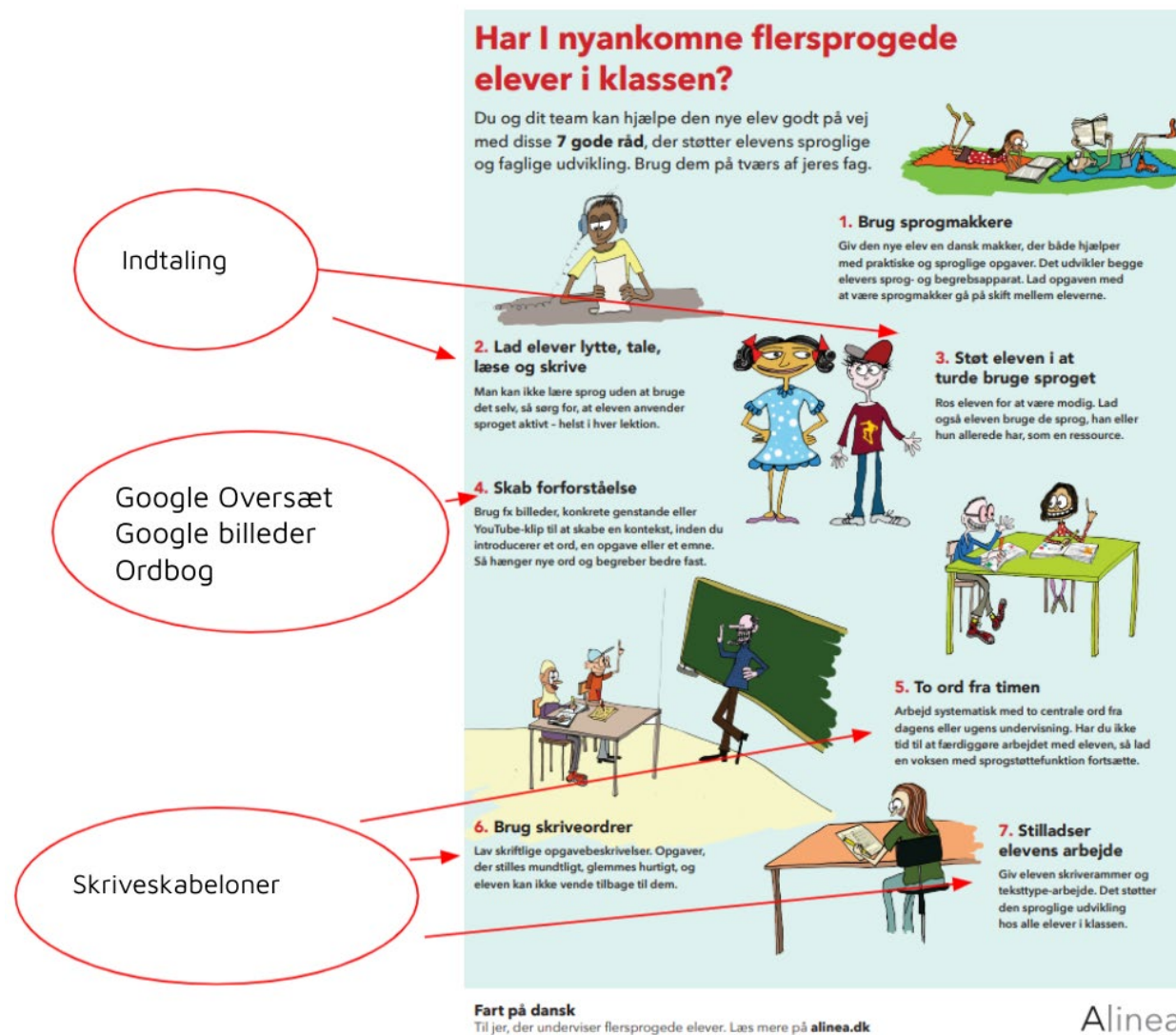
Vores hypotese er, at opkvalificering af lærernes IT-kompetence samt fokus på læse-skriveteknologi og DSA-fagdidaktik i klasserummet, vil give eleverne større deltagelsesmulighed, samt øge deres læseforståelse, og på sigt give dem lige deltagelsesmuligheder efter udslusning til almenklasser.

- Elevers afkodning og sprogforståelse sætter begrænsning for aktiv deltagelse i undervisningen
- EVA-rapport 2016: Det har vist sig at være svært at inkludere elever fra modtageklasser i almenundervisningen
- <https://www.uvm.dk/publikationer/folkeskolen/2016-basisundervisning-for-tosprogede-elever>
- IT som et inkluderende og kvalificerende redskab

LST i modtageklasser

- Oplæsning og stavestøtte
- Google Oversæt - fra dansk til modersmål og omvendt
- Tale-til-tekst – styrke mundtligheden
- Digitale tekster - tilgængelighed
- Billedsøgning
- Forberedelse til udslusning til almenklasser

Har I nyankomne flersprogede elever i klassen?

Du og dit team kan hjælpe den nye elev godt på vej med disse **7 gode råd**, der støtter elevens sproglige og faglige udvikling. Brug dem på tværs af jeres fag.

- 1. Brug sprogmakere**
Giv den nye elev en dansk makker, der både hjælper med praktiske og sproglige opgaver. Det udvikler begge elevens sprog- og begrebsapparat. Lad opgaven med at være sprogmakker gå på skift mellem eleverne.
- 2. Lad elever lytte, tale, læse og skrive**
Man kan ikke lære sprog uden at bruge det selv, så sørg for, at eleven anvender sproget aktivt - helst i hver lektion.
- 3. Støt eleven i at turde bruge sproget**
Ros eleven for at være modig. Lad også eleven bruge de sprog, han eller hun allerede har, som en ressource.
- 4. Skab forforståelse**
Brug fx billeder, konkrete genstande eller YouTube-klip til at skabe en kontekst, inden du introducerer et ord, en opgave eller et emne. Så hænger nye ord og begreber bedre fast.
- 5. To ord fra timen**
Arbejd systematisk med to centrale ord fra dagens eller ugens undervisning. Har du ikke tid til at færdiggøre arbejdet med eleven, så lad en voksen med sprogstøttefunktion fortsætte.
- 6. Brug skriveordrer**
Lav skriftlige opgavebeskrivelser. Opgaver, der stilles mundtligt, glemmes hurtigt, og eleven kan ikke vende tilbage til dem.
- 7. Stilladser elevens arbejde**
Giv eleven skriverammer og teksttype-arbejde. Det støtter den sproglige udvikling hos alle elever i klassen.

Fart på dansk
Til jer, der underviser flersprogede elever. Læs mere på alinea.dk

Alinea

Indtaling

Google Oversæt
Google billeder
Ordbog

Skriveskabeloner

Oversigt over understøttende og kompenserende IT-redskaber i relation til kompetencemål for Dansk som andetsprog – basis.

Områder	Kompetencemål	Læseplan	IT som understøttende redskab	IT som kompenserende redskab	
Læsning	Eleven kan læse, forstå og vurdere tekster i forhold til genre og fag	Afkodning	<p>Først i forløbet skal der fokuseres på, at eleverne tilegner sig de grundlæggende bogstav-lydforbindelser, sådan at de kommer godt i gang med afkodningen.</p>	<p>At skrive sig ind i læsningen med IntoWords med feedback på bogstavlyd.</p> <p>Oplæsning af tekster giver eleven mulighed for at danne parate ordbilleder af f.eks. hyppige ord. Oplæsning foregår nøjagtig i det tempo elevens forståelse rækker til.</p>	<p>For ordblinde eller langsomme afkodere giver oplæsningsfunktion eleven mulighed for at være deltagende.</p> <p>At der frigives energi fra afkodningsprocessen, giver øget mulighed for at arbejde med sprogforståelse og tekstforståelsen.</p> <p>Der kan arbejdes med læsestrategier som f.eks. læsehastighed tilpasset læseformål og tekstens sværhedsgrad.</p>
		Sprogforståelse	<p>Arbejdet med sprogforståelse skal være en integreret del af undervisningen i læsning, der skal sikre, at eleverne får arbejdet aktivt med ordene i læseteksterne. Først i forløbet skal fokus særligt være på ordenes betydning.</p>	<p>Ved hjælp af ordbogen kan eleven få visuelt feedback i form af Google-billeder</p> <p>Bruge Google oversæt som forforståelse</p>	
		Tekstforståelse	<p>I tekstforståelse skal eleverne vænne sig til at tænke over det, de læser og til at være opmærksomme på, om de forstår det, de læser.</p> <p>Først i forløbet er der særligt fokus på forforståelse og på at forstå hovedindholdet af det læste.</p>	<p>I Adobe Reader markeres og skrives kommentarer, for at fastholde betydningen af det læste. Nøgleord og gloser, der skal slås op markeres i dokumentet.</p>	

Skrivning	Eleven kan skrive reflekteret i forhold til genre og fag	Stavning	Fokus i arbejdet med elevernes stavning skal være, at eleverne tilegner sig bogstav-lydforbindelser, de 120 hyppigste ord og andre hverdagsord, sådan at de kommer godt i gang med at stave og bruge skriftsproget aktivt.	Stavning med ordforslag nødvendiggør at eleven arbejder med at identificere og arbejde med bogstav-lydforbindelser Tale-til-tekst som supplement frigiver tid og energi, og gør stavningen lettere.	Eleverne kan få hjælp til stavning, så de får mulighed for at bruge sproget aktivt. Ved hjælp af indtaling på modersmål og oversættelsesfunktioner, kan eleven drage nytte af ordkendskab og sprogforståelse på sit modersmål
		Tekstproduktion	Inden for området tekstproduktion skal eleverne undersøge og afprøve deres eget skriftsprog i form af først enkelte bogstaver, der repræsenterer lyde eller ord, senere enkeltord og siden forskellige sætningsstyper og sætningskoblinger. Senere i forløbet skal eleverne arbejde mere fokuseret med at skrive begyndelse, midte og slutning.	Tekstproduktion på dansk kan være en langsom og udfordrende proces, som kan lattes ved hjælp af skrivestøtte, tale-til-tekst m.m. Skriveskabeloner og modeltekster støtter eleven i at have struktur i teksten. Indlæring af <u>chunks</u> fra modelteksten, eller <u>omformulering</u> af tekststykker som stillads.	
		Kommunikation	Forst skal eleverne lære at afstemme indhold i forhold til modtagerens viden om verden, senere at skrive små sammenhængende tekster, der er tilpasset både i sprog og indhold i forhold til den kontekst, der skrives ind i.	Ved hjælp af skriveskabeloner/model-tekster kan eleven støttes i at tilpasse sprog og indhold til genre.	
		Strategier	I første omgang kan arbejdet med skrivestrategier kobles til fx opdagende skrivning, hvor man bl.a. træner stavestrategier og færdigheden i at opbygge et sammenhængende narrativt forløb vha. sætninger og tekster.	Brug af ordforslag med prædiction giver eleverne mulighed for at afsøge og afprøve andre ord/syntakser end dem der findes i deres eget ordforråd/sprogforståelse.	

Tale	Eleven kan udtrykke sig i et nuanceret talesprog afpasset efter situation, fag og samtalepartner	Mundtlig fremstilling	Eleverne kan fortælle og samtale om egne og fælles oplevelser. Eleverne skal have et dækkende ordforråd, så oplevelsen kan forstås.	Tale-til-tekst muliggør at eleverne kan indtale tekst på dansk og få umiddelbar feedback på udtale ift. Ordgenkendelsen. Eleven kan bruge indsamlede noter og <u>chunks</u> og bruge dem i en kommunikativ kontekst.	It-redskaber og Tale-til-tekst giver eleven mulighed for selvstændigt at anvende kodeskift og modersmål.
		Kommunikation	I kommunikation arbejdes der med, hvordan eleverne sprogligt konstruerer spørgsmål og svar. Elevernes intersprog skal anerkendes som den proces, tosprogede elever sprogligt gennemgår på vej mod målsproget dansk.		
		Artikulation	Der arbejdes med sprogets artikulation, intonation og prosodi gennem leg med sproget.		
		Strategier	Gennem hele forløbet er det vigtigt at understrege betydningen af, at eleverne gør brug af strategier, der understøtter eleverne i at anvende kodeskift og modersmål i tilegnelsen af målsproget dansk.		

Lytning	Eleven kan lytte aktivt med forståelse til komplekst talt dansk	Lytning	Senere i forløbet skal undervisningen fokusere på elevernes tilegnelse af et ordforråd knyttet til de enkelte fag, herunder også for-faglige begreber som fx malebøtte, pensel, lineal, lup og rovdyr.	Eleven kan i IntoWords i løbet af læsning slå op i ordbog og få ordforklaring.	Eleverne kan ved hjælp af oplæsningsprogram lytte tekst i eget tempo. Arbejde med lyt – gentag.
		Kommunikation	I kommunikation arbejdes der med elevernes forståelse af, at talt dansk har et indhold og et budskab. Eleverne skal lære at lytte efter indholdet for at forstå det.	Eleven kan lytte teksten igennem flere gange og ikke være afhængig af andres/lærerens oplæsning.	
		Samtale	Der arbejdes med at lytte til dialog og samtale i klassen både fagligt og socialt. Fokus er på at forstå, hvad to personer siger, når de taler sammen.	Eleven kan ved hjælp af It lytte dialogen igennem flere gange. Der kan arbejdes med lyt – gentag.	
		Strategier	Gennem hele forløbet er det vigtigt at understrege betydningen af, at eleverne tilegner sig lyttestrategier. I begyndelsen af forløbet skal eleverne gøres bevidste om, at man kan lytte efter en helhed og efter detaljer.	Ved selvstændig lytning på PC får eleven mulighed for at arbejde med selvstændige strategier for forståelse. Det kan være lyt – stop/tænk – lyt igen. Det kan være markering af ord, der skal slås op.	

Dansk 1

- Lyt den danske tekst igennem to gange
- Vælg en passende langsom hastighed.

- Hvad hedder du?
- ❖ Jeg hedder Peter
- Hvor bor du?
- ❖ Jeg bor i Aarhus.
- Hvilken klasse går du i?
- ❖ Jeg går i 6.a
- Hvor gammel er du?
- ❖ Jeg er 12 år gammel.

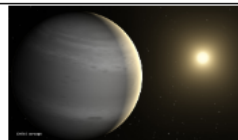

- Oversæt den danske tekst til dit sprog.
- Brug Ordbogen.com (evt. Google Oversæt)

- Lyt til en sætning ad gangen med Intowords.
- Indtal sætningen med Google Docs
- Tag nu næste sætning

Ordforklaring

Svære fagord	Forklaring	Billede (Google)
Asteroide	En asteroide er et fast himmellegeme som går rundt om Solen. De fleste befinder sig mellem Mars og Jupiter.	
Planet		
Lysår		
Astronomisk enhed		
Solformørkelse		
Vægtløs		

Jeg læser

Manual til tekstlæsning

?

Kig på siden, på billederne og teksten.
Hvad betyder overskriften?

Oversæt hele teksten i Google [Translate](#) til dit eget sprog og lyt den igennem. Skriv kort, hvad teksten handler om:

Lyt hele teksten igennem på dansk.

Stop op.
Tænk over ord og sætninger, som du forstod.

Lyt teksten igennem igen. 1 – 2 sætninger ad gangen og stop op. Oversæt svære ord undervejs

Dansk:	Eget sprog:	Dansk:	Eget sprog:	Dansk:	Eget sprog:	Dansk:	Eget sprog:

Lyt og indtal den danske tekst som tale-til-tekst i Google Docs. Eller indtal teksten som lydfil.
1-2 sætninger ad gangen.
Husk titel på dokumentet.

Eleverne

Simon: “man kan få læst sin tekst op, og det er smart, man kan sætte hastigheden ned, hvis man ikke kan forstå det.”

Yasin: “vi kan meget bedre selv arbejde - har ikke så meget brug for lærerens hjælp”.

Yasin: “når man skriver kan man få hjælp til at finde det ord man mangler, den foreslår ordet”.

Yasin: “det er smart, når man har skrevet noget, at man så kan få det læst op og høre om det er rigtigt.”.

“Vi skriver mere nu end før vi brugte programmet”.

“Vi lærer også flere nye ord og grammatik, fordi ordforslag giver os flere muligheder”.

“Vi læser flere bøger der passer til vores alder”.

“Det vil være ærgerligt, hvis ikke vi må fortsætte med at bruge det”.

Lærerne

“Det skaber en meta-snak om ord. De hjælper hinanden med start-bogstaver og giver anledning til diskussion på tværs af klassen”.

“Et enormt godt stilladserings-redskab til både at skrive og læse dansk. Man kan deltage på lige fod med de andre i klassen”.

“Mange elever kunne før ikke producere sætninger og nu virker det naturligt. De kan nemmere komme i gang”.

“Det bliver sjovt at skrive. Det er motiverende”.

“Vi har brugt skriveskabeloner. F.eks. notatskema med ordforklaring. Den visuelle støtte er en stor hjælp og lettilgængeligt”.

“Det har lettet noget arbejde for underviserne. Det har givet mere tid til den enkelte, fordi flere elever er selvkørende i skriveprocessen”.

LST i specialklasser

Udviklingsprojekt: "It-støtte i specialklasser"

- Et samarbejde mellem Kompetencecenter for Læsning og PPR i Århus Kommune

Projektbeskrivelse:

Deltagere: Team omkring specialklasse på folkeskole i Århus Kommune

Projektforløb: august 2017-januar 2018

Beskrivelse: Projektet tager udgangspunkt i principperne for aktionslæring. Der gennemgås fire cyklusser af ca. fire ugers varighed.

Målsætning:

- At øge andelen af elever fra specialklasser, der går til Folkeskolens Prøver (nuværende ca. 5%)
- At elever i specialklasser oplever et kompetenceløft i forhold til digital borgerdannelse
- At personalet omkring specialklasserne får et fagligt kompetenceløft
- At skoleafdelingen får et kompetenceløft
- Videndeling omkring praksis

Projektet bidrager bl.a. til følgende strategier

- Lærere/pædagogers kendskab til LST og brugen af det i undervisningen i specialklasser
- Kendskab til prøver på særlige vilkår
- Stilladsring og modellering af opgaver
- Læsestrategier med LST
- Strategier til skriftligt arbejde
- Overførsel af strategier på tværs af fag
- Arbejdsplaner

Fra billede til tekst

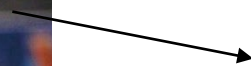
- Gengiv indhold (input – output)
- Variationer: film, billedbog, fagtekst mv.

Messi spiller også for Argentina.

Det har han gjort, siden han var 18 år.

Her har han også nummer 10 på sin trøje. Det er en stor ære. Så er man den bedste på holdet.

Messi håber, at han en dag kan vinde VM for sit land.

Skriv fra billede til tekst - Efter læsning

Navn
Dato

- Kig på billedet og tænk. Hvad læste du?
- Fortæl hvad du ved
- Brug Ordforslag når du skriver / Lav en lydfil

Her er...

Messi...

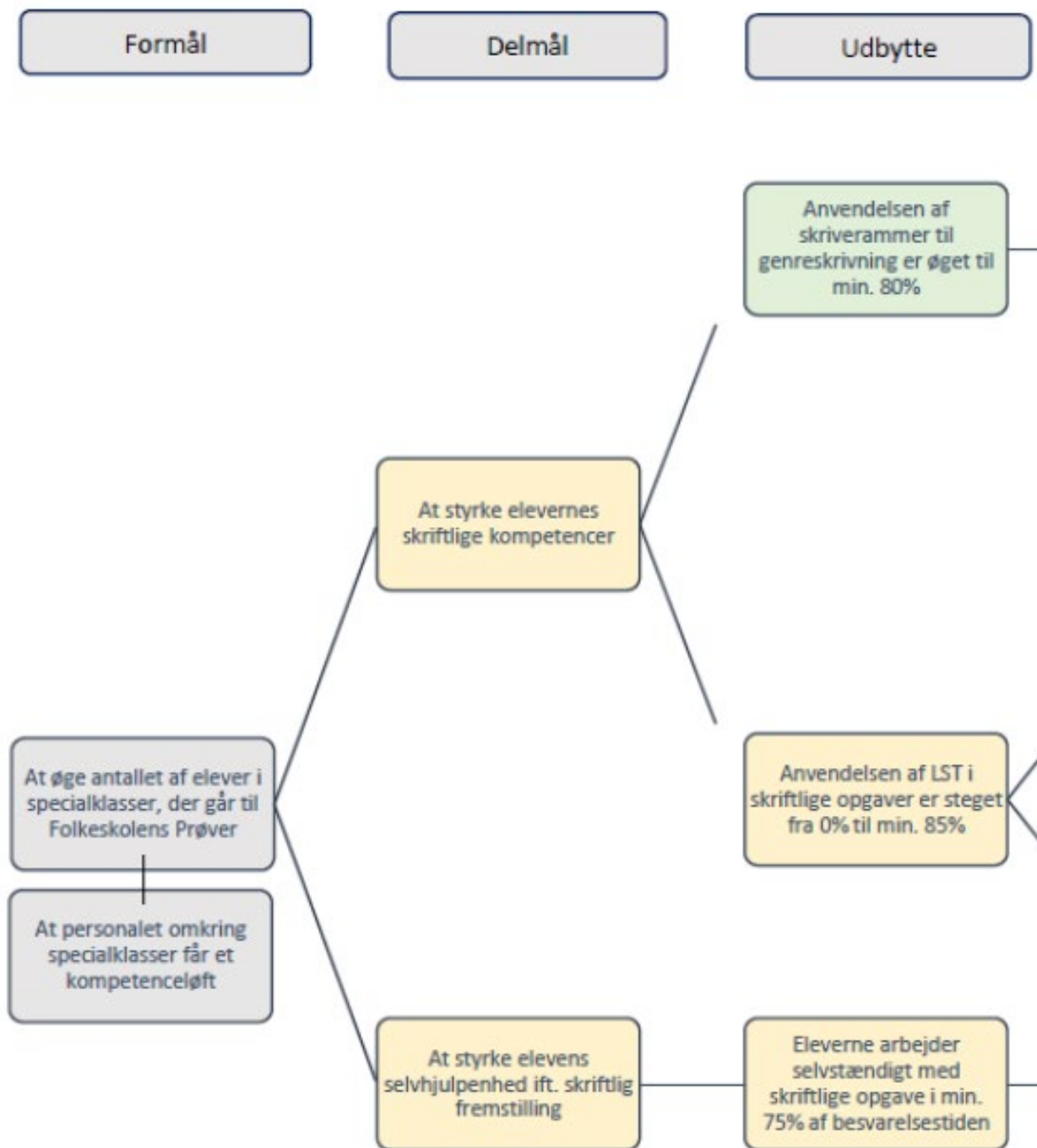
På billedet...

Messi...

Udtalelser fra lærerne

- *Drengene på mit hold har specielt gavn af skabeloner, der kan bruges til at skrive i forskellige genrer.*
- *I forhold til de drenge, der har behov for at bruge LST, er jeg blevet opmærksom på flere hjælpemidler. Hjælperedskaber der, antager jeg, også kan bruges i almenklasserne.*
- *Vigtigheden af at benytte de muligheder der er og ikke kun kende til dem. (livsduelighed)*
- *Det er vigtigt at have gode vaner fra starten – starte tidligt.*
- *Jonas kan nemmere selv komme fra planlægning til skriftlig fremstilling. Det har givet ham bedre overblik.*
- *Vi er også mere opmærksomme på, hvad der kan give eleverne forforståelse og overblik.*

Eksempel på kompetenceudvikling i specialklasse, Aarhus Kommune

Positionering i klassen

”Jeg er blevet meget bedre til selv at gøre tingene i stedet for altid at skulle have hjælp af lærerne”

Et sociokulturelt casestudie af deltagelses- og positioneringsmuligheder hos elever med ordblindhed – set i lyset af et intensivt læringsforløb på Kompetencecenter for Læsning (KCL)

Kandidatspeciale ved Didaktik (dansk), DPU
Siv Luise Krog, juni 2021

[Link til speciale](#)

Eleven som LST-ekspert

"I de forrige afsnit har jeg berørt dét, at eleverne i nogle situationer fremmedpositioneres til marginaliserede positioner grundet deres læse- og skrivevanskeligheder eller dét at have brug for mere hjælp. (...) I kraft af elevernes nye viden om Chromebooks, genveje, læse- og skrivestøttende programmer og særlige teknologibaserede læse- og skrivestrategier fra KCL, oplever eleverne nu muligheder for at hjælpe andre, lære fra sig og indtage en position som ekspert:"

s. 56

Pointer fra specialet

“Den gode elev” skal kunne læse hurtigt, skrive meget tekst, arbejde selvstændigt og deltage aktivt i gruppearbejde

Ved at give eleverne kompetencer med LST, bliver det muligt for eleven at positionere sig som læsende og skrivende elev i klassen.

Jeg er blevet meget bedre til at gøre tingene i stedet for hele tiden at spørge min lærer

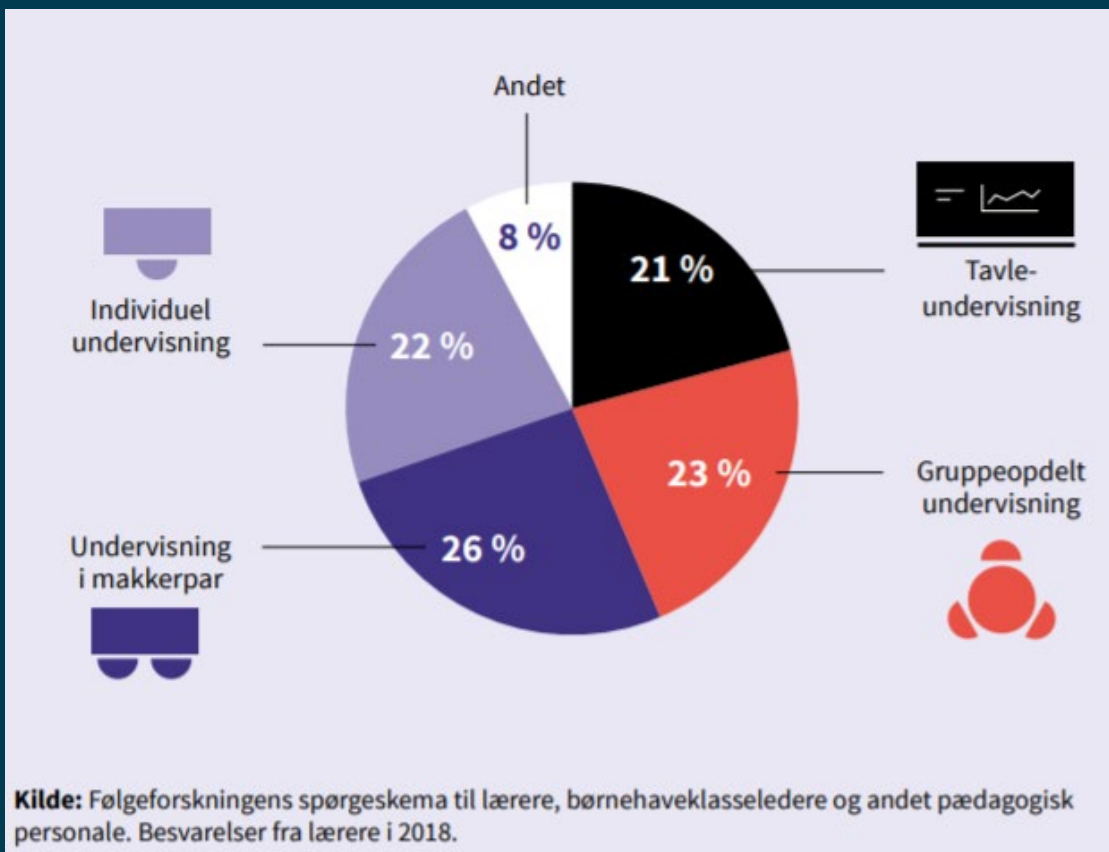
Siv Luise Krog, 2021

Stil skarpt på gruppearbejdet

49% af undervisningstiden i dansk og matematik er gruppearbejde eller makkerarbejde i udskolingens

EVA

Stilladsring af gruppearbejde

- LST redskaber / strategier
- individuel tænke- og skrivetid før gruppearbejdet
- tidsstyring
- strukturerede roller i gruppen (CL)
- hjælpearbejde til gruppen
- Refleksion over eget gruppearbejde

ELEVARK: FØRVENTINGSAFSTEMNING

Hvilke forventninger har jeg til samarbejdet? (fagligt, socialt)

Hvad ønsker jeg, at samarbejdet skal give mig? (fagligt, socialt)

Hvad forventer jeg af de andre? (fagligt, socialt)

Hvad byder jeg selv ind med? (viden, struktur, kreativitet, engagement, andet)

Hvordan kommunikerer vi med hinanden? (Office 365, Google Docs, SoMe, andet)

ELEVARK: STOP OP

Tag pulsen på jeres gruppearbejde.

- Er der god energi i gruppen?
- Bidrager I alle til projektet?
- Tilføj selv flere spørgsmål.

Gruppens puls	Ja (hvordan har I sikret det?)	Nej (hvorfor ikke?)	Hvad skal gøres?	Vejleders kommentar
Fungerer jeres samarbejdsaftale?				
Bidrager alle til projektet?				
Har I brug for vejledning?	Spørgsmål til vejledning:		Spørgsmål til vejledning:	

Afrunding

LST kan være for alle elever, hvis man hele tiden har øje for målet

LST kan være en vej til øget læring, motivation og self-efficacy

Vi taler aldrig LST uden at tale om stilladsering

Vil du vide mere?

www.kcl.aarhus.dk

Kompetencecenter for Læsning
i Aarhus Kommune

@kclaarhus